

Ekonomický průzkum SVOL

Ing. Jelínek Petr
Odborný poradce SVOL

Ekonomický průzkum SVOL

- Prováděn v roce 2000 a pak od roku 2007 každoročně
- Stoupající počet účastníků

Rok	Počet účastníků	Výměra lesa v ha	% z lesů členů SVOL
2007	72	134.908	39.0
2008	73	128.389	37.1
2009	87	155.870	43.7

Ekonomický průzkum SVOL

	T.j.		2000	2007	2008	2009
Počet ha lesa /1 THP	ha		328	407	415	423
Podíl režijních nákl. z CN	%		23	30	28	25
Průměrné zpeněžení	Kč/m3		1.324	1.399	1.091	1.074
Hospodářský výsledek /ha	Kč/ha		175	1.616	1.272	774
Náklady PČ/ 1 ha	Kč/ha		1.409	1.224	1.501	1.519
Příspěvky na hospodaření v lesích	Kč/ha		615	466	447	404
Podíl příspěvků z celkových výnosů	%		7	5.25	6.74	4.79

Dotace pro lesní hospodářství

- Platba SAPS na 1 ha obhospodařované plochy v roce 2010 – 4.060,80 Kč
- Dotace na 1 ha lesa v roce 2009 z prostředků krajů – podle průzkumu SVOI – 447.-Kč
- Klesající tendence příspěvků - 404.-Kč/ha v roce 2010, zatímco platba SAPS každoročně o zhruba 10 % stoupá, v roce 2013 má dosáhnout 100 % příspěvků ze starých zemí Unie

Dotace pro lesní hospodářství

- ⊙ Přísný lesní zákon omezující vlastníky:
- ⊙ Velikost holé seče max. 1 ha (2 ha)
- ⊙ Závazný podíl melioračních dřevin
- ⊙ Povinnost zalesnit do dvou let – mnohdy omezující opatření z hlediska využití přirozené obnovy
- ⊙ Výchovné zásahy jako závazný ukazatel u obecních majetků
- ⊙ Přiřazování holých sečí
- ⊙ Zákaz mýtní úmyslné těžby do 80 let věku porostu

Dotace pro lesní hospodářství versus platby SAPS.

- Dohled nad hospodařením v lesích vykonávají tři instituce – státní správa, ČIŽP, vrchní státní dozor
- Stále sílí proud připomínek k hospodaření v lesích ze strany laické veřejnosti a ekologických organizací.
- Plnění tzv. ostatních funkcí lesa je bráno jako samozřejmost i když, zejména podle ochránářské veřejnosti hodnota těchto funkcí lesa výrazně převyšuje funkci produkční.
- To vše za zhruba 1/10 dotací na zemědělských plochách

Hospodaření v nestátních lesích

Zisk před zdaněním Kč/ha	Druh majetku	2007	2008	2009
bez dotací	LČR	646	412	481
Zelená zpráva MZe	obecní lesy	580	-152	-228
	soukromé lesy	1.271	518	772
Nájemné vlastníkovi Kč/ha	LČR	0	0	0
Zelená zpráva MZe	obecní lesy	2.321	2.057	1.603
	soukromé lesy	1.615	1.683	1.512
Zisk před zdaněním + nájem	LČR	646	412	481
Zelená zpráva MZe	obecní lesy	2.901	1.905	1.375
	soukromé lesy	2.886	2.201	2.284

Hospodaření nestátních lesů.

◉ Porovnání výsledků Zelené zprávy a ekonomického šetření SVOL

		2007	2008	2009
Zisk před zdaněním + nájemné	obecní lesy	2.901	1.905	1.375
podle Zelené zprávy MZe	soukromé lesy	2.886	2.201	2.284
Zisk před zdaněním + nájemné	obecní lesy	3.325	2.262	1.639
ekonomické šetření SVOL	soukromé lesy	2.166	2.803	1.904

◎ **Děkuji Vám za pozornost!**

◎ Ing. Jelínek Petr

◎ odborný poradce SVOL

Ekonomický průzkum SVOL

Ing. Jelínek Petr
Odborný poradce SVOL

Vážené dámy, pánové, vážení hosté

Krátce po vydání zákona o majetku obcí a po opětovném vydání lesních majetků obcí byly tehdejší správci obecních lesních majetků postaveni před celou řadu nových otázek a problémů. Jedním z problémů bylo, že rozpadem státních lesů přestaly platit veškerá jejich nařízení a postupy. To na jedné straně přinášelo nebávalou svobodu a volnost při rozhodování, na straně druhé také hodně odpovědnosti a nejistoty, jestli to co dělám, dělám dobře. Jedinou možností, jak porovnat své výsledky s jinými majetky bylo vypracování určité statistiky, jakkoli toto slovo znělo tehdy velmi podivně a zavánělo bývalým obdobím totality.

chtěl bych se úvodem mého vystoupení představit těm, co mě neznají, již od roku 2007 zpracovávám ekonomický průzkum SVOL a jsem tudíž tím, kdo některé z Vás občas upomíná o zaslání dat, nebo o jejich doplnění.

Rád bych Vám podal o průběhu těchto šetření základní informaci a samozřejmě bych chtěl využít tohoto vystoupení i k nalákání dalších dušiček.

Ekonomický průzkum SVOL

- Prováděn v roce 2000 a pak od roku 2007 každoročně
- Stoupající počet účastníků

Rok	Počet účastníků	Výměra lesa v ha	% z lesů členů SVOL
2007	72	134.908	39.0
2008	73	128.389	37.1
2009	87	155.870	43.7

Ekonomický průzkum prováděl přede mnou již doc. Blud'ovský, naposledy tento průzkum dělal v roce 2000, nověji bylo s ekonomickými průzkumy započato v roce 2007, právě připravuji k rozeslání žádosti o zaslání dat pro 4 ročník.

Oslovovány jsou majetky s výměrou lesa nad 300 ha, tyto firmy již mají zpravidla oddělené účetnictví a jsou schopni poskytnout věrohodná data návratnost je zhruba 30 – 35 %. V prvním roce jsem počítal s lepší odezvou, ale je mi jasné, že každá administrativní práce navíc je značně neoblíbená, statistická hlášení pak obzvlášť. Z tabulky je zřejmé, že v průběhu let dochází sice k mírnému, přesto však nárůstu počtu účastníků, potěšitelné je to zejména u soukromých vlastníků, kde data za rok 2009 zaslalo již 14 majetků.

Prosím proto i u dotazníků za rok 2010, které budou příští týden rozesílány, o zachování této tendence.

Ekonomický průzkum SVOL

	T.j.	2000	2007	2008	2009
Počet ha lesa /1 THP	ha	328	407	415	423
Podíl režijních nákl. z CN	%	23	30	28	25
Průměrné zpeněžení	Kč/m ³	1.324	1.399	1.091	1.074
Hospodářský výsledek /ha	Kč/ha	175	1.616	1.272	774
Náklady PČ/ 1 ha	Kč/ha	1.409	1.224	1.501	1.519
Příspěvky na hospodaření v lesích	Kč/ha	615	466	447	404
Podíl příspěvků z celkových výnosů	%	7	5.25	6.74	4.79

Teď několik slov k výsledkům.

Na základě usnesení republikového výboru jsou kompletní výsledky poskytovány jen těm, kteří se aktivně šetření účastní, nicméně několik zajímavých údajů jsem si připravil i pro dnešek.

Vývoj počtu ha lesa na 1 THP je uveden na prvním řádku a má jednoznačně vzestupnou tendenci – snaha o úspory, efektivitu hospodaření

Stejná snaha je patrná i z klesajícího podílu režijních nákladů

Zajímavé je porovnání průměrného zpeněžení, kde je vidět přímá návaznost na hospodářský výsledek s náklady PČ, které zůstávají na stejné výši. Lze z toho usoudit, že se celá řada vlastníků rozhodla raději omezit příjem ze svého lesního majetku, než vyžadovat na svém lesním personálu odvod zisku na úkor pěstební činnosti, což je jednoznačně dobrá zpráva o přístupu zejména obcí ke svým majetkům. Slovy lesmistra Bakeše z královského města Pelhřimova z roku 1901: „Užitek z obecního lesa bráti jest sice obce právo, šetřiti ho a starati se o něj ale obce svatou povinností. Podíl dotací z celkových výnosů je další ukázkou toho, kam vede přesun dotačních titulů z celostátní úrovně na krajské úřady a to ještě musíme podstatné snížení očekávat i ve výsledcích šetření za rok 2010. O přístupu většiny krajských úřadů (kromě Vysočiny a kraje Jihomoravského) víme všichni své.

Dotace pro lesní hospodářství

- Platba SAPS na 1 ha obhospodařované plochy v roce 2010 – 4.060,80 Kč
- Dotace na 1 ha lesa v roce 2009 z prostředků krajů – podle průzkumu SVOL – 447.-Kč
- Klesající tendence příspěvků - 404.-Kč/ha v roce 2010, zatímco platba SAPS každoročně o zhruba 10 % stoupá, v roce 2013 má dosáhnout 100 % příspěvků ze starých zemí Unie

Na následujících zobrazeních jsem se pokusil porovnat výši dotací na zemědělské a lesní plochy. Jedná se vždy o dotaci na pozemek a to zda je obhospodařován zemědělsky, nebo lesnický je však určující pro to, jakou finanční částkou společnost toto hospodaření dotuje. Na první pohled je patrné, že je zde velký nepoměr. Je to sice důsledek přístupových rozhovorů naší země před vstupem do EU i důsledek toho, že původní dotace ve starých zemích unie byly poskytovány jako úlitby vlastním zemědělcům po umožnění volného obchodu se snahou udržet funkčnost venkova jako takového, ale ve vztahu k lesnímu hospodářství vypadají dotace na jednotku zemědělské plochy přinejmenším nezvykle, až nespavedlivě.

Dotace pro lesní hospodářství

- Přísný lesní zákon omezující vlastníky:
- Velikost holé seče max. 1 ha (2 ha)
- Závazný podíl melioračních dřevin
- Povinnost zalesnit do dvou let – mnohdy omezující opatření z hlediska využití přirozené obnovy
- Výchovné zásahy jako závazný ukazatel u obecních majetků
- Přiřazování holých sečí
- Zákaz mýtní úmyslné těžby do 80 let věku porostu

Zatímco lesní hospodář je omezován celou řadou nařízení ať již přímo z lesního zákona, nebo z dalších zákonných opatření (vyhlášky, zákon o ochraně přírody), zemědělec může při dodržení některých omezení (na svazích, nitrátové směrnice) proakticky vše, není omezován volbou plodiny (řepkové katastry v letech, kdy se schválí podpora přidávání metylesteru řepky do pohonných hmot apod.)

Dotace pro lesní hospodářství versus platby SAPS.

- Dohled nad hospodařením v lesích vykonávají tři instituce – státní správa, ČIŽP, vrchní státní dozor
- Stále sílící proud připomínek k hospodaření v lesích ze strany laické veřejnosti a ekologických organizací.
- Plnění tzv. ostatních funkcí lesa je bráno jako samozřejmost i když, zejména podle ochránářské veřejnosti hodnota těchto funkcí lesa výrazně převyšuje funkci produkční.
- To vše za zhruba 1/10 dotací na zemědělských plochách

Řešení je nutno vidět v zavedení přímé platby i pro lesní hospodářství, ne jako vydemontrovanou podporu „když oni mají, my chceme taky“ ale jako náhradu vlastníkům za poskytování služeb „ostatních funkcí lesa“ společnosti. Protože je obtížné např. vybírat od návštěvníků lesa poplatek za čistý vzduch, za klid v lese a zotavení se v něm, je pak zcela logické, že by tyto náhrady měla poskytovat vlastníkovi celá společnost, tedy stát.

Hospodaření v nestátních lesích

Zisk před zdaněním Kč/ha	Druh majetku	2007	2008	2009
bez dotací	LČR	646	412	481
Zelená zpráva MZe	obecní lesy	580	-152	-228
	soukromé lesy	1.271	518	772
Nájemné vlastníkovi Kč/ha	LČR	0	0	0
Zelená zpráva MZe	obecní lesy	2.321	2.057	1.603
	soukromé lesy	1.615	1.683	1.512
Zisk před zdaněním + nájem	LČR	646	412	481
Zelená zpráva MZe	obecní lesy	2.901	1.905	1.375
	soukromé lesy	2.886	2.201	2.284

Na dalším listu prezentace bych se chtěl vrátit k vystoupení našeho pana předsedy, kde se oprávněně ohrazoval k (doc.Olivou) opakovanému uvádění nepravdivých údajů o hospodaření zejména obecních lesů, dokonce je uváděno doc. Olivou, že výsledky LČR jsou 5,8 x lepší výsledky lesů obecních. Doc.Oliva se ve svém tvrzení zaštiťuje údaji ze Zelené zprávy MZe.

V první části tabulky jsou uvedena čísla ze Zelené zprávy MZe, která takto prezentována opravdu hovoří o ne příliš dobrých výsledcích hospodaření obecních lesů. Pokud chce však někdo, zejména někdo z akademické sféry prezentovat nějaké údaje, měl by uvádět všechna data, která spolu souvisí a ne vybírat pouze ty, které se hodí.

Všichni víme, že zisk organizace je jedna věc, hlavní přínos vlastníkovi je však tvořen zejména nájemným, (pro organizaci v lese hospodařící jde o součást nákladů.) I údaje o nájemném lze v Zelené zprávě MZe nalézt, ovšem na předcházející stránce, než kde je uvedena tabulka se ziskem před zdaněním. Je tedy potřeba si buď přečíst Zelenou zprávu v dané části celou a nebo nepracovat s fakty jen tak, jak se to komu hodí.

Pokud tedy k číslům uvedeným v první tabulce a zdánlivě potvrzujícím špatné hospodaření obecních lesů připočteme ještě odváděné nájemné, budou výsledky vypadat již úplně jinak. Vidíme, že jen nájemné z 1 ha je podstatně vyšší než zisk LČR a pohybuje se v rozmezí od 1.500 po 2.300 korun z 1 ha podle daného roku a typu vlastnictví.

po sečtení obou uvedených čísel pak vidíme, že zisk LČR není násobkem zisku obcí, ale právě naopak, po započtení nájemného je zisk pro nestátního vlastníka z 1 ha plochy násobkem zisku Lesů České republiky a všichni víme proč. Jde o důsledek transformace lesů z počátku devadesátých let minulého století a špatného systému obhospodařování státních lesů, zejména pak prodeje dřevní hmoty. Takto lze tedy manipulovat s čísly a bohužel i na akademické úrovni.

Hospodaření nestátních lesů.

- Porovnání výsledků Zelené zprávy a ekonomického šetření SVOL

		2007	2008	2009
Zisk před zdaněním + nájemné	obecní lesy	2.901	1.905	1.375
podle Zelené zprávy MZe	soukromé lesy	2.886	2.201	2.284
Zisk před zdaněním + nájemné	obecní lesy	3.325	2.262	1.639
ekonomické šetření SVOL	soukromé lesy	2.166	2.803	1.904

Na posledním zobrazení jsou porovnány výsledky ze Zelené zprávy MZe s údaji získanými z mnou prováděného ekonomického šetření. Rozdíl mezi těmito dvěma hodnotami je max. 20 – 30 % , z našeho šetření jsou udávány vyšší hodnoty, je to dáno soubory respondentů, kdy údaje MZe jsou zřejmě získávány z méně početného souboru a to ještě z menších majetků.

● **Děkuji Vám za pozornost!**

- Ing. Jelínek Petr
- odborný poradce SVOL